

Svar på remiss Ku2015/01181//KI: Inordnande av Statens centrum för arkitektur och design i Moderna museet – en kraftsamling för konsten, arkitekturen och formen

Sammanfattning

I det nuvarande uppdrag som ArkDes har finns en potential att fungera som motor för samhällsbyggnadsfrågor i ett brett perspektiv – inkluderat den breda allmänheten.

Genom att underställa ArkDes Moderna Museet finns en klar risk för att viktiga delar som handlar om bruks- och samhällsvärden, ekonomiska förutsättningar och den byggda miljöns omfattande betydelse för alla människor nedprioriteras, liksom kopplingar till de aktörer som planerar, konstruerar, bygger och förvaltar den byggda miljön.

Arkitektur är ett viktigt redskap i skapandet av ett hållbart samhälle. Idag tenderar dock alltför ofta synen på arkitektur och vissa delar av designområdet till övervägande del att handla om visuella och "konstnärliga" aspekter av dessa områden. Genom förslaget om en sammanslagning av ArkDes och Moderna museet förstärks snarast detta snäva synsätt på arkitektur.

IQ Samhällsbyggnad anser, att för att få ett väl underbyggd beslutsunderlag, är det lämpligt att invänta förslagen från utredningen Gestaltad Livsmiljö och Museiutredning innan avgörande beslut om ArkDes och Moderna museet fattas.

Övergripande synpunkter

IQ Samhällsbyggnad vill understryka, mot bakgrund av vår kännedom om samhällsbyggnadssektorn som helhet, att vi ser vikten av ett statligt engagemang när det gäller allmänhetens kunskap inom området byggd miljö, ur ett *helhetsperspektiv*. Arkitekturen och designen representerar detta helhetsperspektiv på ett sätt som inte kan uppnås när exempelvis energifrågor, gestaltungsfrågor eller bostadsbyggandefrågor behandlas var och en för sig.

Formandet och omhändertagande av den byggda miljön – ny och befintlig – spelar en central roll för samhällets möjligheter att möta stora och relativt snabba och utmanande förändringar som urbanisering, segregation, åldrande befolkning, klimatförändringar med flera. Arkitektur är ett viktigt redskap för detta. Idag tenderar dock alltför ofta synen på arkitektur och vissa delar av designområdet till övervägande del att handla om visuella och "konstnärliga" aspekter av dessa områden. Genom detta förslag förstärks snarast detta snäva synsätt på arkitektur, än breddar det.

I det nuvarande uppdrag som ArkDes har finns en potential att fungera som motor för samhällsbyggnadsfrågor i ett brett perspektiv – inkluderat den breda allmänheten, men potentialen skulle kunna utnyttjas betydligt bättre. Genom att underställa ArkDes Moderna Museet tror vi att det finns en klar risk för att viktiga delar som handlar om bruks- och samhällsvärden, ekonomiska förutsättningar och den byggda miljöns omfattande betydelse för alla människor nedprioriteras, liksom kopplingar till de aktörer som planerar, konstruerar, bygger och förvaltar den byggda miljön.

IQ Samhällsbyggnad

I arbetet med stadsutvecklings- och livsmiljöfrågor utifrån ett demokrati- och medborgarperspektiv är ArkDes mötesplatsuppdrag en grundbult. Regeringen behöver en myndighet med kunskap om dessa frågor och som har i uppdrag att samverka med både andra myndigheter, branschen, akademien och den ideella sektorn.

I IQ Samhällsbyggnads uppdrag att verka för mer och bättre forskning och innovation i samhällsbyggnadssektorn samverkar vi brett. ArkDes är en viktig samarbetspartner, både i sin egenskap som publik mötesplats och som kunskapscentrum för tillgängliggörande av forskningsresultat så väl som i egenskap av forskningsutförare och insamlare av material som kan ligga som grund för forskning. Vi ser gärna att denna roll stärks, vilket är möjligt med en stark självständig myndighet som avsändare.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att den nuvarande myndighetsinstruktionen för ArkDes bör bibehållas samt att ArkDes, vid eventuell samverkan med Moderna Museet kring vissa administrativa funktioner, får behålla sin självständiga och jämlika myndighetsroll. Vi ser också gärna att ArkDes förstärker samarbetet med organisationer som IQ Samhällsbyggnad med flera, där privata och offentliga aktörer inom samhällsbyggandet samlas kring gemensamma utvecklingsområden.

Vi ser ett behov av en myndighetsaktör som har i uppdrag att samverka med de myndigheter som på ett påtagligt sätt arbetar med människors livsmiljö och vice versa. Det perspektivet glöms allt för ofta bort när nya lagar kommer på plats eller när olika beslut tas.

En myndighet som på ett mer utforskande sätt närmar sig frågor kring vår gemensamma livsmiljö - tillsammans med den ideella sektorn, allmänheten och branschen - kan på ett enkelt sätt fånga upp trender och tendenser i samhället, missar i lagstiftning och möjliga synergieffekter och genom samverkan med sektorsmyndigheterna föra det vidare till dem och till regeringen för en mer optimerad och adaptiv styrning av samhällsbyggandet.

IQ Samhällsbyggnad anser vidare att, för att få ett väl underbyggd beslutsunderlag, det är lämpligt att invänta förslagen från utredningen Gestaltad Livsmiljö och Museiutredning innan avgörande beslut om ArkDes och Moderna museet tas.

Om IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad är en medlemsorganisation som syftar till att stärka samhällsbyggnadssektorn genom forskning, innovation (Fol) och kvalitetsutveckling. Vi driver frågor som är värdefulla för hela sektorn i samhälls- och brukarperspektiv och verkar därför i skärningspunkten mellan näringsliv, politik och akademi.

Då IQ Samhällsbyggnad är en organisation med bredd – med drygt 120 medlemmar från hela samhällsbyggnadssektorn – för hela sektorns talan när det gäller Fol-frågor. Förankringen inom branschorganisationerna är därtill mycket god, och med tanke på den mängd aktörer som dessa organisationer i sin tur företräder, kan IQ Samhällsbyggnad indirekt sägas företräda långt fler medlemmar än de 120 aktörerna.

Läs mer om oss på www.iqs.se.

Mari Broman

Styrelseordförande och t.f. vd